proLékaře.cz | 9.11.2026

Vážení čtenáři,

na tomto místě jste mohli každoročně v prvním čísle našeho časopisu číst redakční úvodník od šéfredaktora primáře Masopusta. Bohužel, loňský editorial byl jeho posledním. Primář Masopust již několik let ohlašoval svůj úmysl z redakce odejít a vyzýval své kolegy ze Společnosti pro transfuzní lékařství, aby našli za něj náhradu. Letos svůj úmysl realizoval přesto, že plnohodnotnou náhradu výbor společnosti, pokud vím, doposud nenašel, a ani žádný dobrovolník se na jeho místo stále ještě nepřihlásil. Redakční práci u příspěvků s transfuzní problematikou bude provádět pan doktor Turek, nicméně sám nemá zájem o post šéfredaktora. Panu primáři Masopustovi patří velký dík za dlouhodobou pečlivou práci pro časopis – k ní patřilo vedení recenzí nejen u rukopisů věnovaných transfuzní problematice, ale také u všech hematologických rukopisů, které pocházely z Hemato-onkologické kliniky v Olomouci – z mého mateřského pracoviště. Domluvili jsme se na tomto postupu, aby nevznikalo podezření, že recenzní řízení u článků mých spolupracovníků je vedeno nestandardním způsobem. Vždy jsem panu primáři poslal seznam možných recenzentů v dané problematice, ale výběr recenzentů i komunikace s nimi už zůstala na samém šéfredaktorovi. Objem práce, kterou pan primář Masopust prováděl při finalizaci čísla – shánění příspěvků a inzerce nebo korektury si budu mít možnost plně ověřit a docenit teprve nyní, kdy všechny tyto povinnosti se souhlasem výborů obou odborných společností přechází na mne (do té doby, než najdu za sebe nástupce, doufám, že nejpozději do pěti let). Mrzí mne, že už s primářem Masopustem nebudu spolupracovat – je to korektní a milý člověk, kterého jsem si za ty leta naší spolupráce v redakci oblíbil. Velmi dobře se mi s ním komunikovalo. Byl vždy velmi pečlivý a přesný, což jsou důležité předpoklady pro redakční práci. Na časopisu to bylo vidět. Jirko, moc děkuji za vše! A doufám, že nám občas pošleš příspěvek! Příspěvky jsou v poslední době problém: stěží je jich dost na další připravované číslo. Poté, co nelze publikaci v našem časopisu významně uplatnit v RIV, a získat tak další prostředky do rozpočtu instituce, zájem o to zaslat nám rukopis pochopitelně významně poklesl. Podobné problémy mají i ostatní časopisy odborných společností snad s výjimkou těch nejdéle a nejlépe zavedených, registrovaných v databázi Pubmed. Redakce musí řešit, zda se vůbec vyplatí vydávat tištěné verze periodika (jak dobře víte, například Časopis lékařů českých od toho upustil) a jak naplnit jednotlivá čísla. Konkurence sponzorovaných časopisů zaměřených především k přímé nebo nepřímé propagaci farmakologických produktů viditelně zaměstnává část potenciálních autorů. Transfuze a hematologie dnes má jedno velké štěstí a tím je dlouhodobě zavedený hlavní sponzor společnost Janssen-Cilag, jejíž podpory si velmi vážíme. Jak dobře víte, tato podpora umožňuje distribuci čísel všem členům obou společností zdarma. Mám pocit, že kdyby si čtenáři museli své předplatné hradit sami, o osudu časopisu by bylo okamžitě rozhodnuto. Takto nám stačí „jen“ zajistit dostatek příspěvků. Ale jak, když všichni, kteří mají psát o čem a chtějí psát, se logicky orientují na anglické impaktované časopisy. Kolegové z menších pracovišť jsou na druhé straně zavaleni rutinou a k napsání třeba kazuistiky jim nezůstávají kapacity o motivaci ani nemluvě. Pokud se časopis nemůže zaměřit na publikaci výsledků původních studií, stránky by měly zaplnit především doporučení odborných společností a sekcí nebo přehledné články. Samozřejmě, je možné také vydat suplementa se souhrny z konferencí. Časopis, který vychází jednou čtvrtletně, nemůže konkurovat ani novým internetovým portálům jako informační kanál. Navíc, vydání čísel se v poslední době pravidelně opožďuje z důvodů pozdní přípravy rukopisů do tisku (pro nedostatek příspěvků prakticky nelze dodržet redakční uzávěrku), ale také i pro pravidelné zpoždění v tiskárně. Jaké mají uvedené problémy řešení? Nejspíše je nezbytné provést obměnu redakčních rad s tím, že členové budou mít přesně stanovené závazky, mezi něž by měl patřit úkol zajistit ze svého pracoviště každoročně předem určený počet rukopisů. Mělo by jít především o přehledné články, kterých přípravy by se měli ujmout mladí kolegové, kteří se nejen chtějí a ale i potřebují naučit pracovat s literaturou a psát odborné publikace. Také by bylo vhodné psát kazuistiky. Tyto zatím moc neuveřejňujeme, ale čtenáři by o ně měli přitom zájem. Nebo by snad mělo být napsání příspěvku honorované? Měly by opět rozhodnout výbory obou společností, které se podílí na vydávání časopisu. A při svém rozhodování se mají o co opřít – loni úspěšně proběhla anketa mapující spektrum našich čtenářů a jejich preference. Po jejím vyhodnocení výborem České hematologické společnosti Vás v příštím čísle s jejími výsledky seznámí pan profesor Trněný, který ji inicioval. Do té doby si můžete číst toto číslo obsahující přes všechnu nepřízeň okolností velmi aktuální přehledné články o profylaxi trombembolické choroby u malignit, autoimunitní hemolytické anémii a léčbě akutní myeloidní leukemie a nepochybně zajímavou původní práci o zkušenostech z léčby nemocných s myelofibrózou ruxolitinibem v České republice s využitím databází registru MIND. Během čtení se ale prosím ještě zamyslete, zda byste sami nemohli přispět nějakým rukopisem. Má velkou šanci vyjít ve třetím letošním čísle, protože zatím pro toto číslo nemáme v zásobě žádný příspěvek…

prof. MUDr. Edgar Faber, CSc.
vedoucí redaktor